

Senior Fellow -kumppanuudella uudenlaisia hyötyjä korkeakoulusektorilla

1.11.2024

Ammattikorkeakoulut ja yliopistot tekevät keskenään jo monenlaista yhteistyötä. Pääasiallisena yhteistyömuotona voidaan luonnollisesti nähdä yhteiset tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeet (TKI), joissa toimitaan hankepartnereina isommissa tai pienemmissä konsortioissa. Lisäksi yhteistyötä on mahdollista tehdä myös esimerkiksi koulutukseen liittyen tai vaikkapa yhteisten tilojen, hallinto- ja tukipalvelujen sekä infrastruktuurien kautta.

Korkeakoulujen välisessä yhteistyössä voi kuitenkin olla myös haasteita. Yliopistojen tutkimustoiminta on pääosin perustutkimusta, jonka tulokset eivät välttämättä ole suoraan kaupallistettavissa. Ammattikorkeakoulut tekevät puolestaan tutkimustyötä hyvinkin lähellä yritysrajapintaa. Siksi tiiviimmän yhteistyön ja vuoropuhelun avulla voisi olla mahdollista edistää kokonaisvaltaisemmin alueen kilpailukykyä sekä TKI-intensiteettiä.

Euroopan unionin osarahoittaman ja Seinäjoen ammattikorkeakoulun hallinnoiman TKI-kumppanuusmallilla enemmän ja vaikuttavampaa TKI-toimintaa Etelä-Pohjanmaalle -hankkeen päämääränä on vahvistaa eri toimijoiden välistä yhteistyötä. Hanke pyrkii toteuttamaan uudenlaisia rakenteita ja käytäntöjä, joiden avulla haetaan ratkaisuja korkeakoulujen ja niiden kumppaneiden tiiviimmän yhteistyön ja sitä myöden myös TKI-toiminnan paremman vaikuttavuuden parantamiseksi. Hankkeen aikana kehitetään kahdeksan erilaista toimintamallia, joita myös pilotoidaan, testataan ja muokataan. Tavoitteena on muuntaa eri tasoilla tapahtuva yhteistyö pysyväisluontoiseksi TKI-kumppanuudeksi, joka aktivoi TKI-toimintaa ja lopulta kasvattaa myös yritysten liiketoimintaa. Yksi hankkeessa kehitettävä toimintamalli Senior Fellow -asiantuntijoiden

nimeäminen. Tavoitteena on, että Senior Fellow -asiantuntijat työskentelevät pitkäjänteisesti ja tiiviissä yhteistyössä SeAMKin tutkimusryhmien kanssa.

Seuraavassa esitellään Senior Fellow -toimintamalli pähkinänkuoressa.

Mikä Senior Fellow on?

Senior Fellow on ulkopuolinen asiantuntija, joka tekee tiivistä yhteistyötä SeAMKin tutkimusryhmien ja koko TKI-toiminnan kanssa. Heidät kutsutaan mukaan yhteistyöhön tutkimusryhmien aloitteesta ja ehdotuksesta. Käytännössä Senior Fellow’t ovat yksittäisiä yliopistokentän asiantuntijoita, joilla on tieteellinen jatkotutkinto, dosentuuri tai professuuri. Lisäksi heiltä edellytetään vähintään 20 vuoden kokemusta omalta alaltaan.

Minkä vuoksi Senior Fellow’ksi?

Senior Fellow osallistuu TKI-toimintaan SeAMKin tutkimusryhmien kautta ja pääsee siksi kuulemaan ensimmäisenä muun muassa uusimmista hankeideoista ja -suunnitelmista. Senior Fellow voi myös osallistua käytännössä hankkeiden suunnitteluun tai tuoda mukanaan omia hankeideoita, joita yhdessä jatkojalostetaan. Lisäksi Senior Fellow voi työskennellä laajemmin SeAMKin TKI-asiantuntijoiden kanssa ja halutessaan osallistuu myös kansainvälisten verkostojen toimintaan. Lisäksi Senior Fellow’t saavat käyttää Seinäjoen ammattikorkeakoulun Senior Fellow -statusta omassa toiminnassaan.

Mitä Senior Fellow’lta odotetaan?

Edellytyksenä on, että Senior Fellow haluaa aktiivisesti edistää maakunnan kehittymistä entistä vahvemmaksi sekä kannustaa ja tukea SeAMKin tutkimusryhmiä sekä opiskelijoita. Hänen toivotaan olevan alansa edelläkävijä, joka osaa myös luoda uutta kulttuuria yhteistyöhön. Erityisen tärkeää on, että Senior Fellow haluaa vahvistaa yliopistojen ja SeAMKin välistä vuoropuhelua ja keskinäistä ymmärrystä. Lisäksi Senior Fellow’n tulee pyrkiä viemään mahdollisuuksien mukaan tutkimustuloksia käytäntöön ja vastavuoroisesti antamaan omaa osaamistaan tutkimusryhmien tai opiskelijoiden käyttöön.

Millaista Senior Fellow -yhteistyö on?

Senior Fellow’n tulee sitoutua yhteistyöhön SeAMKin kanssa mieluiten kolmen vuoden pituiseksi periodiksi. Senior Fellow -kauden voi halutessa myös uusia, ja toisaalta sopimus on myös irtisanottavissa kumman tahansa osapuolen toimesta. Senior Fellow voi tehdä SeAMKin tutkimusryhmien kanssa hyvin monenlaista yhteistyötä omien kiinnostuksen kohteidensa puitteissa. Esimerkkejä yhteistyömuodoista voivat olla seuraavat:

- väitöskirjaohjaajana toimiminen
- SeAMK Journal-artikkeleiden arvioitsijana toimiminen
- osallistuminen opintojaksolle asiantuntijana tai luentojen pitäminen omalta osaamisalueelta
- hankeyhteistyön tai painoalayhteistyön tekeminen

- muu ulkopuolisena arvioitsijana toimiminen (esimerkiksi TKI-toiminnan kehittäminen).

Mallia voidaan jatkossa hyödyntää koko korkeakoulukentässä

Alkuvuodesta 2022 Seinäjoen ammattikorkeakoulu käynnisti ensimmäistä kertaa tutkimusryhmätoiminnan ja perusti yhteensä yhdeksän tutkimusryhmää (nyttemmin kaksi ryhmää on yhdistetty eli tutkimusryhmiä on kahdeksan). Nämä ryhmät sijoittuvat TKI-toiminnan tunnistetuille vahvuusaloille ja myös peilautuvat Etelä-Pohjanmaan maakuntastrategian keskeisiin painopisteisiin. Tutkimusryhmien juuri käynnistyessä on luonteva hetki etsiä ja rakentaa uudenlaisia toimintamalleja, joiden avulla voidaan vahvistaa ryhmien työskentelyä myös yliopistokentän suuntaan.

Senior Fellow -toimintamalli mahdollistaa osaltaan Seinäjoen ammattikorkeakoulun tutkimusryhmille sekä koko TKI-toiminnalle ja myös maakunnalle hypyn aivan uudelle tasolle TKI-kumppanuuden rakentamisessa. Toimintamalli tuottaa synergiaa ja tarjoaa kaikille osapuolille aivan uudenlaisia yhteistyömuotoja. Tämän ohella toimintamalli on myös helposti siirrettävissä muihin korkeakouluihin tai vaikka tutkimuslaitoksiin, eikä se ole myöskään toimialariippuvainen.

Seliina Päällysaho
tutkimuspäällikkö
SeAMK

Elina Varamäki
vararehtori
SeAMK

Tämä artikkeli on kirjoitettu osana Seinäjoen ammattikorkeakoulussa käynnissä olevaa TKI-kumppanuusmallilla enemmän ja vaikuttavampaa TKI-toimintaa Etelä-Pohjanmaalle -hanketta, joka on Euroopan unionin osarahoittama. Kirjoittajat ovat kehittäneet hankkeessa uudenlaisia toimintamalleja, joilla tuetaan korkeakoulujen ja yritysten välistä yhteistyötä. Hanketta toteutetaan ajalla 1.1.2023 – 30.7.2025